

ZGODNJA DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja 1., 10. in 20. dne vsaciga meseca na celi poli, in velja po pošti za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., v tiskarnici sprejemana na leto 2 gld. 60 kr. in na pol leta 1 gld. 30 kr., ako uni dnevi zadenejo v nedeljo ali praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XVIII.

V Ljubljani 10. roznika 1865.

List 17.

Naznanilo

bratovščine presv. Rešn. Telesa
v Ljubljani léta 1864/5.

O veliki noči je spet preteklo družbino leto bratovščini za vedno česčenje presvetega Rešnjega Telesa in lepšanje ubožnih cerkvá. Bilo je že peto leto, odkar se je ustanovila v naši ljubljanski škofiji ta bratovščina. Zopet ima tedaj odgovor dati, s kakim vspehom je rešila svojo nalogo v preteklem letu.

Ne zdi se nam nepristojno očitno reči, da se, hvala Bogu! ni ohladila tudi v družbinem letu 1864/5 gorečnost bratovskih udov, temveč da se je še bolj uterdila.

V zmirej obilniši meri se kaže blagi sad naše bratovščine, kteremu ne prištevamo le podpore, ki se deli ubožnim cerkvam, ampak pred vsim drugim, da se bolj in bolj izbuja, okrepuje in povišuje pobožnost do presvetega Zakramenta, skerb za lepoto in zaljšanje hiše Božje, spoznanje dotičnih cerkvenih postáv in njih pomenljivosti in sploh udeležba cerkvenega življenja.

Posebno znamenito in veselo je, da naša bratovščina zlasti v višjih stanovih zopet oživlja večo vnečo, ki po izgledu blagih devic in gospá prejšnjih vekov trud in čas v to obrača, da se preskerbi, česar je treba za vredno obhajanje službe Božje in lepšanje veže Gospodove in Njegovih altarjev.

Naj bi ta gorečnost, koja se je do sedaj tako veselo razodevala pri naši bratovščini, čedalje bolj se razširjala, da bi se Bogú in Zveličarju našemu, v presv. Rešnjem Telesu skrivnostno sicer, ali vendar resnično in bistveno pričujočemu, darovala povsod in brez prenehanja daritev hvale, in da bi polagoma vse cerkve postale vredne prebivališča Najvišjemu.

Od velike noči 1864 do velike noči 1865 jih je 1251 na novo pristopilo k bratovščini, koja zdaj šteje 9347 pravih udov in 98 deležnikov, ki sicer ne opravljajo molitvinih ur, vendar pa družbine dela podpirajo s svojo milošénjo.

Dohodki bratovščine v preteklem letu znašajo 2,410 gl. 21 kr. Hvala neprecenljivi marljivosti nekterih ženskih udov in pridnih šolaric nunske delavne (industrijalne) šole, ki so, kakor vsako leto, tudi letos nevtrudljivo delale brez vsega plačila le presvetemu Rešnjemu Telesu v čast, — zamoglo se je s tem denarom napraviti obilno število cerkvenih, bogoslužbenih oblačil, za ktere se ni porabilo nič nepravega, slabega blaga, ampak le postavna roba. Svilna tkanina je vsa iz slavnoznane fabrike Karola

Giani-ta na Dunaju (Carl Giani's Kunstanstalt für Weberei und Stickerei in Wien, Dreilaufergasse Nr. 3), koja edina na Avstrijskem izdeluje cerkveno blago po pravilih kerščanske umetnosti. Napravilo se je pa: 20 mašnih plaščev (7 belih, 6 rudečih, 3 višnjevih, 3 zelenih, 1 čera), izmed kterih je 5 z zlatom in svilo, 8 samo s svilo vezenih; 4 beli pluvijali, 11 belih s svilo in zlatom vezenih velov ali ogrinjal; 14 s svilo in volno vezenih burz in 12 štol za obhajila, 9 pridgarskih štol, izmed kterih je 5 z zlatom in svilo bogato vezenih; 2 s svilo in zlatom vezeni banderci pred presv. Rešnje Telo; 52 z volno vezenih altarnih blazinic; 3 z volno vezene majála za zvonec ob zakristiji; 2 altarna perta s širokimi špicami; 20 mašnih srajc za praznike; 20 belih pertenih prepasov; 40 humeralov ali poramnic; 75 korporalov ali telesnic; 76 pal ali pokrivalic za na kelih; 216 purifikatorjev ali rutic za kelih; 120 pertičev za pri umivanji rók.

Vse te reči so bile po družbenih pravilih očitno razstavljene od 30. malega- do 7. velicega travna, potem pa razdeljene med naslednje cerkve škofije naše. Dobila je namreč fara

1. Ternovska v Ljubljani 1 višnjev mašni plašč;
2. v Šentvidu nad Ljubljano 2 altarni blazinici;
3. v Sóri 1 višnjev mašni plašč;
4. v Šmartnu pod Šmarno goro 1 bel mašni plašč;
5. v Zelimljah 2 altarni blazinici;
6. v Poljanah 3 burze za obhajila;
7. na Trati 1 burzo in 1 štolo za obhajila, 4 korporale, 4 pale, 11 purifikatorjev, 5 ročnih pertičev;
8. v stari Oslici 1 burzo in 1 štolo za obhajila, 3 korporale, 3 pale, 9 purifikatorjev, 5 ročnih pertičev;
9. v Sóri 1 čera mašni plašč;
10. v novi Oslici 1 bel mašni plašč;
11. na Zalem Logu 1 burzo in 1 štolo za obhajila, 6 ročnih pertičev;
12. v Bukovčici 1 pluvijal;
13. v Lahovičah 2 altarni blazinici;
14. v Šentjurji pri Kranji 2 altarni blazinici;
15. v Terziču 1 zelen mašni plašč;
16. v Šmartnu pred Kranjem 1 velum;
17. v Smledniku 1 bel mašni plašč, 1 mašno srajco, 1 prepas, 2 poramnici;
18. v Predastljih 1 pluvijal;
19. v Podbrezjah 1 burzo in 1 štolo za obhajila, 3 korp., 3 pale, 9 purif., 5 ročnih pertičev;
20. v Kovorji 2 altarni blazinici;
21. v Mavčicah 1 burzo in 1 štolo za obhajila, 3 korp., 3 pale, 9 purif., 5 ročnih pertičev;
22. v Radolici 1 velum, 1 majalo;
23. v Gorjah 1 višnjev mašni plašč;

24. v Kranjski gori 2 altarni blazinici;
 25. v bohinski Bistrici 1 altarni pert, 1 velum;
 26. v Mošnjah 1 bel mašni plašč;
 27. na Doljem 1 zelen mašni plašč;
 28. na Fužinah pri Beli peči 1 pridg. štolo, 1 mašno srajco, 1 prepas, 2 poramnici;
 29. v Kamni gorici 1 rudeč mašni plašč;
 30. v Lešah 2 altarni blazinici;
 31. v Mengšu 1 burzo in 1 štolo za obh., 1 pridg. štolo;
 32. v Komendi 1 velum;
 33. v Vodica 1 banderce pred sv. Roš. Telo;
 34. v Dobu 1 mašno srajco, 1 prepas, 2 poramnici, 4 korp., 4 pale, 11 purif., 6 ročnih pert. ;
 35. na Berdu 1 štolo za obh., 1 pridg. štolo;
 36. v Tuhinju 1 bel mašni plašč;
 37. v Špitaliču 1 rudeč mašni plašč;
 38. v Tujnicah 2 altarni blazinici;
 39. na Zlatem polji 2 altarni blazinici;
 40. v Rovi 2 altarni blazinici;
 41. v Moravčah 2 altarni blazinici;
 42. na Verhpolji 1 rudeč mašni plašč;
 43. na Vačah 1 zelen mašni plašč;
 44. pri sv. Heleni 2 altarni blaz., 3 korp., 3 pale, 9 purif., 5 ročnih pertičev;
 45. v Hotiču 1 mašno srajco, 1 prepas, 2 poramnici, 3 korp., 3 pale, 9 purif., 5 ročn. pert. ;
 46. v Šentvidu pri Zatičini 2 altarni blazinici;
 47. na Lipoglavem 2 altarni blazinici;
 48. v Žalini 1 rudeč mašni plašč;
 49. v Zagradcu 1 mašno srajco, 1 prepas, 2 poramn., 3 korp., 3 pale, 9 purif., 5 ročn. pert. ;
 50. na Javoru 1 mašn. srajco, 1 prepas, 2 poramn., 4 korp., 4 pale, 11 purif., 6 ročn. pert. ;
 51. v Svibnu 1 mašno srajco, 1 prepas, 2 poramnici, 4 korp., 4 pale, 11 purif., 6 ročn. pert. ;
 52. v Šentjurji pri Svibnem 1 burzo in 1 štolo za obhajila, 3 korp., 3 pale, 9 purif., 5 ročn. pertičev;
 53. v Kresnicah 1 mašn. srajco, 1 prepas, 2 poramn. ;
 54. na Prežganji 1 burzo in 1 štolo za obhajila;
 55. na Dobovecu 1 velum;
 56. v Trebelnem 1 pluvijal ali večerniški plašč.
 57. v Hinah 1 mašno srajco, 1 prepas, 2 poramnici, 4 korp., 4 pale, 11 purif., 6 ročn. pert. ;
 58. v Šent-Janžu 1 burzo in 1 štolo za obhajila;
 59. pri sv. Križu pri Kostanjevici 1 bel mašni plašč;
 60. pri sv. Duhu 2 altarni blazinici;
 61. v Cerkljah 3 korp., 3 pale, 9 purif., 5 ročn. pert. ;
 62. v Soteski 1 mašn. srajco, 1 prepas, 2 poramn., 3 korp., 3 pale, 9 purif., 5 ročn. pert. ;
 63. v Poljanici 2 altarni blazinici;
 64. v Semiču 1 pridg. štolo, 1 potezaj;
 65. v Černomlji 1 velum;
 66. na Vinici 2 altarni blazinici;
 67. v Dragotušu 1 bel mašni plašč;
 68. v Suhori 1 štolo za obhaj., 1 potezaj;
 69. na Verhu 1 vel., 1 mašn. srajco, 1 prep., 2 poramn. ;
 70. v Preloki 1 mašn. srajco, 1 prepas, 2 poramnici, 3 korp., 3 pale, 9 purif., 5 ročn. pertičev;
 71. v Radovici 2 altarni blazinici;
 72. v Kočevji 1 velum;
 73. pri Fari v Kostelu 1 velum, 1 mašn. srajco, 1 prepas, 2 poramnici;
 74. v Dobropoljah 2 altarni blazinici;
 75. v Skočevju pri Turjaku 1 banderce pred presv. Rešnje Telo;
 76. v Lašičah 2 altarni blazinici;
 77. v Logatcu 2 altarni blazinici;
 78. v Borovnici 2 altarni blazinici;
 79. v Rovtah 1 mašno srajco, 1 prepas, 2 poramnici, 4 korp., 4 pale, 11 purif., 5 ročn. pert. ;
 80. pri sv. Joštu 1 pridg. štolo, 3 korporale, 3 pale, 9 purif., 5 ročn. pert. ;
 81. v Metedersici 1 velum;
 82. v Rakitni 1 mašno srajco, 1 prepas, 2 poramnici, 3 korp., 3 pale, 9 purif., 5 ročn. pert. ;
 83. v Idriji 2 altarni blazinici;
 84. pri Fari v spodnji Idriji 1 pluvijal ali plašč za večern. ;
 85. v Godoviču 1 mašno srajco, 1 prepas, 2 poramn., 3 korp., 3 pale, 9 purif., 5 ročn. pert. ;
 86. v Planini 1 mašno srajco, 1 prepas, 2 poramnici, 3 korp., 3 pale, 9 purif., 5 ročn. pert. ;
 87. na Unici 1 rudeč mašni plašč;
 88. v Ternovem pri Bistrici 2 altarni blazinici;
 89. v Šentvidu pri Vipavi 1 mašno srajco, 1 prepas, 2 poramn., 4 korp., 4 pale, 11 purif., 6 ročn. pert. ;
 90. v Šturiji 2 alt. blaz., 1 burzo in 1 štola za obh. ;
 91. v Podkrajji 1 velum;
 92. frančiškanska cerkev v Novem mestu 1 rudeč mašni plašč.

Misijonom apostolskega misijonarja pred. gosp. Fr. Pirc-a je bilo podeljeno: 1 burza za obhajila, 4 pridigarske štole, 1 altarni pert., 2 mašni srajci, 2 prepasa, 4 poramnice, 9 korporalov, 10 pal, 18 purifikatorijev, 10 ročnih pertičev.

Hvaljeno, češeno in moljeno bodi presv. Rešnje Telo!

V Ljubljani saboto pred Binkoštni 1865.

Dr Henrik žl. Pavker,

špiritval ljubljanske duhovščnice in
vodja bratovščine.

Svidenje v Marije-Celju.

Priповest iz zadnje šlezvik - holštajnske vojske.

(Konec.)

Čutij, ktere je to pismo prežalostni materi zbudilo, ni z besedami izreči in ne popisati; kakor na dvoje brušeni meč zadela jo je ta novica sredi serca. Slednjemu, ki je poznal ubogo Suzano, se je v dno duše smilila. Vse ji je omahnilo. Ni mogla ne delati, ne jesti, ne piti, ne spati; — še celo naj slajša tolažba: vroče solzice, so se je ogjvale. Živino so mogli verdevati sosedje, da ni gladu poginila, — v hiši in po dvoru je ležalo vse križem, uboga vdova pa je tavela zamišljena po poljih sem ter tje, brez namena, brez dela, globoko zamišljena v edino drago svoje, v svojega ubitega Jurčeta. Sosedje so se bali celó za njeno življenje; toraj sporočé njenemu bratu, ki je imel svoje domovje dve uri od ondod, naj pride, in se on gospodarstva poloti, če ne, bo vse razpadlo. Brat pride, dela, vreduje, tolaži; ali nič ni zdalo. Globoka žalost je ubogi materi razglodavala serce tako, da se je bilo bati: kmalo bo tudi ona šla za sinom v večnost. Misleč, da bo Suzana v tujem kraji ložej žalost pozabila, sklene brat iti zopet na svoj dom in vzeti sestro saboj. Zgodí se; ali tudi tam je malo drugač. Teden zgine za tednom. Suzana pa je vedno bolj otožna, zmiraj bolj hira tudi njeno zdravje. V ti nemili okolišini sklene brat romati s Suzano v Marijo-Celje. Tam v posvečenih hramih milosti polue Božje porodnice, kjer jih je že toliko našlo tolažilo in pomoč v svojih nadlogah in revah, nadjal se je doseči tudi pravo zdravilo za svojo ubogo sestro, ktere um se je bil jel očitno mračiti. Ta sklep poterdili so tudi domači gospod duhoven, in Suzana se kar nič ni ustavljala.

Bilo je prijazno nedeljsko jutro mesca septembra lanskega leta, ko se Suzana in njen brat na romanje odpravita. Štiri dni hodá sta imela do sloveče Božje-poti. Silna moč je prevzemala otožno dušo uboge, od serčnih bolečin poterte vdove, ko je stopila v bogato ozaljšani, častitljivi tempelj nebeške gospé. V pervič, odkar je ranilo njeno serce prežalostno naznanilo, da sin umira, se ji vlijó tu spet solze iz oči, in dozdevalo se ji je, kakor da bi se

tam angelj mirú spuščal doli od rajskih višav, ter vlijal tolažbo v njeno bolno dušo. Na kolenih kleče molila je z ginljivo pobožnostjo in iskrenimi zdihi za večni dušni mir svojega tako zgodaj umerlega sina; saj s tem mu je hotla pomagati, ker ji ni bila sreča dana, da bi mu bila mogla o smerti zatisniti zastano oko in jokati na grobu svojega ljubljenca. Postala je bila Suzana tukaj hipoma kakor vsa prerrojena; rajski mir je prevzemal na podslombah Marijnega altarja njeno dušo, in s Petrom je klicala: Gospod! dobro mi je tukaj biti! —

Dva dni ostaneta Suzana in njen brat v Marija-Celji. V cerkvi so bile vedno nazoče velike množice ljudstva; kajti obilne romarske trupe raznih stanov so se shajale iz bližnjih in daljnih krajev. Odhodni dan zapazi Suzana v cerkvi med drugimi romarji tudi tropo vojnika, ki so v eni bližnjih kapel pregledovali krasno altarno sliko. Posebno pa je bil eden med njimi, od kterega ni mogla odverniti očesa naša pobožna romarica.

„Ko bi moj Jurče ne bil ubit,“ zasepta Suzana tiho bratu na uho, „bi bil ravno ta-le vojniki; le poglej ga, ali mu ni do čistega enak?“ V tem trenutku pa se je bil mladi žolnir tako zasuknil, da ga ni bilo moč viditi v obličje. Kmalu zatem odidejo vojniki iz cerkve.

„Kaj ti je Suzana?“ jo vpraša brat tiho, ko vidi, kako jo je zopet vznemiril pogled mladih vojakov.

„Ne morem sterpeti več tukaj,“ reče; „jest moram ven, moram govoriti z vojniki, ktere sem ravnokar vidila, in če prav mojega Jurčeta ni med njimi, so oni vendar od polka „Hessenovega,“ morebiti mi bodo saj kaj vedili povedati o zadnjih trenutkih nesrečnega mojega sina,“ in med temi besedami zgrabi brata za roko ter ga siloma vleče za saboj. — Da bi je tu v svetišču ne žalil, stopa brat zamišljeno za-njo. —

Zelo sta se mogla gnjesti preden sta prerila, ter dosegla prag cerkvenih vrat. Na prostornem tergu pred cerkvijo gleda Suzana na vse strani, ali vojakov ni bilo nikjer nobenega več. Opraševala je okrog stoječe po mladih junakih, ali nihče ni vedil kaj; — se vé, kdo bi pri toliki gnječi tudi gledal posamezne ljudi v obraz? Daljše opraševanje po obširnem Marije-Celji bi bilo naši siroti še manj hasnilo; tudi tega ni utegnila, zakaj poldan je bilo ravnokar odzvonilo z visocih lin samostanskega zvonika, in čas je priganjal zopet nazaj proti domu.

Akoravno ni bila priromala Suzana v Marijno Celje, da bi našla tu svojega sina, jo je vendar pogled ravno omenjenih vnovič popolnoma vznemiril in poteril. Solze jo zopet poljijo, vnovič se ji sili tarnanje na jezik; toraj, da bi pot-žila še enkrat svoje serčne težave Mariji, tolažnici žalostnih, se zopet verne v cerkev nazaj. Tukaj se vnovič verže pred altarjem nebeske Kraljice na kolena, zahvaljuje se v iskreni molitvi za vse milosti, ktere je o poprejšnjih in tudi sedanjem romanju na tem svetem mestu dobila, in slednjič med potokom solz še enkrat milo zdihne k Mariji za mirni dušni pokoj svojega rajnega sina Jurčeta.

Kmalu potem odrineta Suzana in brat iz slovečega Marije-Celja. —

Dobro uro hodá zunaj ličnega teržiča se vsedeta naša romarja pod košato drevo ob cesti, da bi v hladivni senci malo opočila ter povžila za malico zadnji kruhek. Kake pol ure sta se tu opotavljala in ravno hotla odriniti naprej, kar v gledata od dalječ dva popotnika, ki sta jo urnih korakov primahala po ravno tej poti, ktero sta ravnokar premerila naša dva romarja. Kmalu ju spozna Suzana po opravi, da sta vojnika, nehoté se toraj vzdigne, ter meri prihajoča od glave do nog. Ali v tem hipu ji sapa začne zastajati; serce ji tolče, da se skoro sliši, zakaj v enem dohajočih vojnika spozná ravno onega, v katerem je v Celjski cerkvi mislila viditi svojega Jurčeta. V tem se vojaka približata našema romarjema, mlajši izmed nju kakor okamnjen hipoma obstane, stermé gleda Suzano, ter

poslednjič začudeno zavpije: „Za Božjo voljo! ljuba mati! kaj ste vi tukaj?“ —

Če je bil poprej po upadenih licih mladi vojak Jurčetu le enak, je zdaj njegov glas Suzano prepračil, da se ni motila, temuč da on je resnično pravi njen, za ubitega objokovani sin. Samega veselja zavoljo nepričakovanega snidenja je skoro noge ne deržé, in z besedami: „Moj ljubi Jurče resnično še živi!“ se oklene sinu krog vratu. Redko kdaj se primerijo v življenji taki slovesni trenutki, kakor ravno popisani; kajti mati je našla zopet sina, kterega je ko mertvega objokovala, sin pa tudi mater tam, kjer se jih ni nikakor viditi nadjal; ni bilo toraj čudo, da sta oba točila solzé veselja o nepričakovani sreči.

Jurče zdaj materi razjasni, kako je od svoje smertne bolezni po dolgem terpljenji in mukah vendar srečno okreval; — da je dobil sedaj za več mesecev odpust, naj bi si doma zdravje zopet vterdil in okrepal; da je o popotvanji proti domovini nalaš okrenil mimo Marije-Celja, da bi tukaj zahvalil Marijo za njeno očitno pomoč v nevarni smertni bolezni itd. Lahko si mislimo, kako vse drugačno je bilo popotvanje srečne Suzane iz Marije-Celja, kakor pa tje gredé, in kako vesela sta prestopila mati in sin zopet prag domače hišice, od katere sta se bila obadva ločila v tako žalostnih okolišinah. — Če se je tudi v tem morebiti že približal za Jurčeta čas, da je mogel odriniti zopet k svojemu polku, gotovo Suzane ne tare žalost več tako silno, ker je sedaj lahko popolnoma prepričana, da se njen sin razveseljuje maternega varstva tiste premočocene Gospé, ki jo slednji katolik s sladkim čutom imenuje: Marija, tolažnica žalostnih in pomoč kristjanov!

Po V. F. posnel
Rodoljub Podratitorski.

Beseda o kerstnih imenih.

Spisal P. Hitzinger.

(Konec.)

Za Hermino imajo god na 24. dec., pa le sv. Hermin pušavnik se nahaja v cerkvenih koledarjih 2. novemb. Henriko ali Henrieto devajo na 16. marca, pa brez kacega spričevanja, ker se to ime ravná le po nemškem sv. Henriku; enaka je s Karolino ali Šarloto, ki jo pišejo 14. junija, ko je ime vendar posušeto le po moškem sv. Karolu. Za Kristino velja sv. Kristina devica in mučenka na Italijanskem 24. julija, in druga enaka še na Perzijanskem 13. marca. Ido ali Ito pišejo na 4. sept. ali 3. nov.; sv. Ida pobožna kneginja v severni Nemčii spada na 4. sept., in Ita kneginja Togenburška na 3. nov. Izabela ima svojo priporočnico sv. Izabelo, sv. Ludovika francoskega kralja sestro 31. avgusta, in sv. Izabelo nuno v Sevili na Španskem 3. novembra. Za Julijo imajo koledarji sv. Julijo devico in mučenko na Korziki 22. maja; rimski martirologi pa ima še več sv. Julij, mučenic in devic, kot 21. julija, 7. okt. in 10. dec., in še drugih; za Julijano pa je sv. Julijana devica in mučenka 16. febr. v Nikomedii, in sv. Julijana falkonerska devica 19. junija, dalje še več svetih mučenk tega imena. Za Kunigundo je znana sv. Kunigunda cesarica 3. marca; pa so znane še druge sv. Kunigunde 6. marca, 16. junija in 24. julija, ene device, ene vidove. Luizo koledarji stavijo na 7. apr. in 9. junija, pa ondi cerkveni koledarji ne kažejo ne svetnika ne svetnice enake; rimski martirologi ima sv. Ludoviko vidovo v Rimu, ktero ime ravnó toliko pomenja, 31. januarja, drugod se nahaja še sv. Ludovika vidova 1. okt.; drugač se ime Luizino ravná po sv. Alojzii in po sv. Ludoviku. Ljudomila je slovanskemu narodu znano ime, posušeto po sv. Ljudomili, česki vojvodinji in mučenki, 16. sept. Matilda ima za svojo priporočnico sv. Matildo cesarico 14. marca, zraven še zvel. Matildo kneginjo 21. maja; Melanija pa ima sv. Melanijo vidovo, ki je l. 439

umerla v Jeruzalemu 31. dec. Natalija ima priporočnico sv. Natalijo mučenko v Kordovi 27. jul., in sv. Natalijo vdovo 1. dec. v Carigradu. Olga se je na Slovenskem začela zelo jemati za kerstno ime; bila je pa sv. Olga ruska vojvodinja v Kijevu, keršena za Heleno, in umerla l. 952 ondi 21. julija; takrat je bila rusovska cerkev še soedinjena z rimsko, in tedaj ta god velja tudi za nas. Za Pavlino je bil že spredaj govor; za Filipino pa veljati sme sv. Filipa mučenka v mali Azii 20. sept. Roza se obrača na sv. Rozo Limansko devico v Ameriki 30. avg., in na sv. Rozo Viterbsko devico 4. sept.; Rozalija ima za znamenje znano sveto devico sicilijansko 4. sept. Ali Rozamunda ima kaj lastne priporočnice, se ne dá razjasniti, če ravno jo koledarji stavijo na 2. aprila; pred ko ne je le sv. Roza njeno zgleдалo. Za Serafino imajo koledarji 3. sept., pa rimski martirologi zna sv. Serafino vdovo 29. jul.; dalje je še zvel. Serafina devica in opatica 27. maja, vdova in opatica 9. sept., obe na Italijanskem. Sidonijo pišejo na 23. jul., ali svetnica tega imena je neznana; ali sv. Sidoni Apolinar škof v Klaromonii na francoskem spada na 23. avg., in sv. Sidoni opat na 14. nov. Za Sofijo ali Zofijo stavijo 15. maja, v tisti dan spada sv. Sofija devica in mučenka; pa rimski martirologi ima še sv. Sofijo devico in mučenko 30. aprila, sv. Sofijo mučenko 18. sept., in še sv. Sofijo vdovo v Rimu 30. sept. Suzano išejo 12. avg.; ondi ima rimski martirologi sv. Suzano devico in mučenko v Rimu, dalje pa še sv. Suzano mučenko 24. maja in 20. sept.; Sibilo stavijo na 29. aprila, gotova je vender le zvel. Sibila nuna v Belgii 9. okt. Za Teklo znajo koledarji le sv. Teklo opatico na Nemcih 15. okt.; pa razun tiste ima rimski martirologi sv. Teklo, znano učenko sv. Pavla, devico in mučenko za cesarja Nerona 23. sept., sv. Teklo devico in mučenko v Akvileji 3. sept., in še drugih svetih mučenk tega imena. Za Teodoro je sv. Teodora devica in mučenka v Aleksandrii 28. aprila, poleg rimsk. martirologija še sv. Teodora devica in mučenka na Rimskem 7. maja, in še druge svete mučenke tega imena. Za Viktorijo po rimskem martirologii ni samo sv. Viktorija devica in mučenka v Rimu 23. decembra, ampak tudi sv. Viktorija mučenka na Španskem 17. nov., dalje še je mnogo drugih mučenk tega imena, n. pr. 17. jan., 2. febr., 1. jun. in dalje. Vilelmino pišejo na 25. okt. pa svetnica taka ni znana; ime je posneto le po moškem sv. Vilelmu.

In tako bi se dalo še o marsikterem imenu govoriti, kterega ljudje posnemajo po katerem koledarji si bodi, če tudi ni katoliški, ali po kateri drugi osebi si bodi, če ravno ga tista sama zase ni s premisljkom izbrala. Prav bi bilo, da bi obširniji katoliški koledarji se bolj ozirali na cerkvene izvirne spričevanja, in da bi popisovavci življenja svetnikov pred drugimi se deržali na tiste svetnike in svetnice, kterih imena se rade rabijo za kerstne imena.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Binkoštni ponedeljek nas je obiskal stajarski duhovnik, v. č. g. Anton Hajšek, pridni z dvema duhovnima in več neduhovnimi rojaki iz Jeruzalema skozi Carigrad in gredeč v svojo domovino. Romarji so se vsi zdravi in srečni povernili, potem ko so veliko lepega vidili. Priljudni gospod nam je obljubil, da hoče v „Danici“ oznanovati, kar je imenitnega vidil in slišal. Tako je prav! Taki popisi so olikovavni, mični in na vse strani koristni, kakor se vidi iz izverstnih popisov g. dr. Pogučarja.

Z Godešiča pod škofjo Loko, J. B. — Draga Danica! Podaj svojim bravcem iz našega kraja to-le žalostno novice. Ker nam letos huda suša pritiska, smo prosili, da bi Bog nam zemljo napojil s pohlevnim in rodovitnim dežjem. Uslisani smo bili, zgodila se je pa tudi huda nesreča;

25. vel. trav. zvečer ob sedmih vatane strašen vihar, veter, blisk in treskanje. Trešilo je v hlev posestnika g. M. Kalana, ki je bil v malo minutah ves v plamenu, in kmali tudi hiša. Nevarnost je bila silo velika tudi za druge, ker cerkev sv. Miklavža stoji zraven hiše in naj bližnji sosed je bil le 7--8 čevljev od gorečega hleva. Vender pa nas je obvaroval Bog in sv. Florijan. Delali so na vso moč naši pridni vaščani, veliko ljudstva iz bližnjih vasi in Ločanje, ki so bili dve gasilnici pripeljali, ter nam še večji nesrečo odvernili. Bodi torej serčna zahvala vsem, kteri so se pridno pri ognju obnašali. Prav goreče smo se zahvalili sv. Florijanu ter se mu priporočevali, da bi nam tudi zanaprej sprosil pri Bogu varnost pred časnim ognjem, nas pa tudi zlasti obvaroval večnega ognja. Z Bogom!

Z Dolenskega. 2. rozn. — Dvojno slovesnost je obhajala letos duhovnja sv. Križa poleg Kostanjevice. Perva je bila 19. sveč. zlata svatovščina dveh zakonskih, ktera sklepa včz sv. zakramenta v kerščanski edinosti in ljubezni že nad 50 lēt. Spremljala ju je lepa versta mōz in žen, pa poštenih deklic — domorodnih družic, in silo ljudstva se je bilo sošlo. Gosp. duhovni oče, tolikanj vneti za blagor svojim ovčicam, so tudi o tej priliki mladim in starim kaj ginljivo na serce govorili, zlasti čč. ženinu in nevesti naročili, naj tudi o večernem hladu ne opustita zvesto Bogu služiti, kakor doslej, da moreta reči s sv. Hilarijem na poslednje: „Čemu se bojiš iti iz tega sveta, moja duša, sej si nad 70 lēt Bogu služila?“ Po ogovoru sta bila med sv. mašo zlatovavca obhajana in poslednjič sta po cerkvenem obredniku poterdila svojo 51letno zakonsko včz, ter bila vsa ginjena blagoslovljena. Pri naslednjem veselem pirovanji, kteremu so bili radodarni gosp. oče vverstili okusno obed, veči del na svoje stroške, se je mnogo gospode vdeležilo. Ločili smo se bili z domorodnim „šentjanževcem“ in kerščanskim „z Bogom.“

Druga slovesnost se je obhajala v vnebohodu našega Zveličarja. Kakor Slovenci sploh, tako so tudi svetokriški verniki vneti za lepoto Božje hiše. Radi bi si novo farno cerkev zidali, ker sedanja je vse pretesna za tako množico, pa kaj ko jih uboštvo in siročina tare! Kdo vé, koliko vode bode še preteklo, preden se jim njih želje spolnijo? Vender pa darujejo, kolikor premorejo, da je vsaj ta snažna, kar se dá. Že lansko leto so na prizadevanje preč. gosp. očeta napravili šotorišče pri darilniku Matere Božje, omrežje pred velikim darilnikom in dosti drugih reči, to leto pa so se bili poprijeli drugih altarjev, lece in kerstnega kamna. Znani podobar in pozlačevavec Jož. Kušljan (iz Cirknice — sedaj v Beršlinu pri Novomestu) je svojo umetnost v tem poslu kaj dobro skazal. Novi podobi sv. Florijana in sv. Antona puščavnika, oba darilnika, svitla leca in kerstni kamen je zarés umetno, snažno in stanovitno izdelano ter se svēti in leskeče v zlatu, srebru in vkusnih barvah, da je gledavec lahko vesel. Ni se zastoj njegova hvala razglasovala po časnikih. — Veliki praznik vnebohoda našega Gospoda je cerkvenovanje v križevski duhovnji, ter se obhaja veliko godišče nar svetejšega znamenja; zove se zbog tega ta dan tukaj „Križevno, o Križevem.“ Vgodna je bila torej prilika za blagoslov novih naprav v cerkvi. Silne množice pobožnega ljudstva so bile priromale na praznik in slovesnost, pričujočnost mnogo spoštovanega in ljubljeneega gosp. dekana Leskovškega, ki so blagoslovljanje opravljali, je dala pa vsi svetičnosti višjo znamenitost! Vnemali so serca z naj svetejšimi občutki govornik domači gospod oče po besedah Davidovih: „Ljubim lepoto hiše tvoje, o Gospod! in kraj kjer prebiva tvoja slava.“ (Ps. 25, 8.) Pač kaj do živega je bilo vsako véno serce ginjeno, ko so sklepaje svoj govor rekli, kako se bode to znamenje sv. Križa kdej zopet prikazalo — pravim kristjanom v večno srečo in nespokorjenim grešnikom pa v obsodbo in pogubo vekovito. Kako sladko veselje, kaka

sreča Jezusovim služabnikom, ki bodo pod to znamenje se zbirali z vso družino izvoljenih trum in praznovali zmogoslavni obhod v nebeški Jeruzalem! Kaka strahovita nezgoda pa nezvestim, ki bodo pričali zoper njih angelji in svetniki, kakoršnih podobe tukaj vidijo, pa niso posnemali njih zgledov itd. Slovesna daritev nove zaveze, pri kateri so stregli tudi obče ljubljenci č. o. Filip Flies iz Brežic, je končala cerkveno slovesnost. — *Retribuere dignare, Domine, omnibus domui Tuae bona facientibus propter nomen Tuum vitam aeternam. Amen.*

Z Grada. (Konec.) Še jih prav goreče priporočé Marii preč. D., pred ktere oltarjem se znajdejo, ter jo prosijo, da naj jih ona za zmiraj v svoje varstvo vzame, ker tudi oni so njeni otroci, katerim naj bo vedno skerbna mati, ki naj jih varuje pred vsim zalezovanjem hudobnega duha, njih dušice ohrani vedno čiste in nedolžne, ker le tako bo tudi njen božji Sin vselej z veseljem v njih serca priti zamogel.

Ves govor prečast. gospoda je bil kaj ginljiv in tudi sposoben, še tako terdo in zaguljeno serce omečiti in za dobro vneti. Mnogim izmed pričujočih so rosile na lica solze veselja. — *Res, ginljivi trenutek!* Po pridigi so se med male svate delile bele prižgane sveče v znamenje žive vere, goreče ljubezni in čiste nedolžnosti, ki so jih do konca svetega opravila goreče v rokah držali. Po mašnikovem obhajilu se duhovni oče zopet obernejo k malim, in z njimi vred glasno odmolijo primerno molitev pred sv. Obhajilom; potem se odpre vir nebeskih zakladov za novopovabljenе svate nebeške ženitnine. Z vidno in ginljivo pobožnostjo otročiji prejemajo Najsvetejšega. Po obhajilu malih prejme sveto Rešnje Telo še precej velika versta odraslenih. — Mali se pa podajo z gorečimi svečami na odločeni kraj, kjer klečijo v molitvi zamaknjeni do konca svete maše. Po dokončani službi Božji gredo še s prižganimi svečami krog oltarja v znamenje, da se hočejo svojemu Jezusu popolnoma darovati, in mu v dar prinesiti celo serce, polno žive vere in goreče ljubezni do njega. Pri tej priliki se jim tudi sveče poberejo in ugasnejo; sami se pa zopet podajo vsak na svoje mesto in na glas odmolijo molitev po sv. Obhajilu s svojim duhovnim očetom, ter obnové tri božje čednosti, kerstno obljubo in dobre sklepe, da hočejo Jezusu zmiraj zvesti ostati. Vsim pričujočim je to prelepo opravilo globoko v serce ségalo. Nikoli nam ne bo ta dan iz spomina zginil. Bog daj, da bi tudi sklepi, ki jih je pri tej priliki marsikdo naredil, prav krepko poganjali in obilno sadú obrodili!

Dansi so se pa mali v šoli zbrali in kakor je navada tukaj, je vsaki prejel od v. č. gosp. fajmoštra v spomin svojega naj srečnejšega dne podobico in primerne bukvice. — Še to naj dostavim, da se tudi v naši farni cerkvi prav ginljivo obhaja majnikova pobožnost, ktere se ljudje še precej obilo vdeležujejo posebno ob nedeljah. Z Bogom. R.

Iz Maribora. † V nedeljo 21. maja so obhajali tukajšnji protestanti posvečevanje svoje cerkve. Cerkev je bila pred 100 leti postavljena za nune sv. Klare. Ko je pa cesar Jožef nunski red sv. Klare odpravil, se je tudi cerkev s hišo vred prodala, in služila je od nekaj let v tovarno ali fabriko za namestno (surogatno) kavo; posestnik pa jo je prepustil luteranom, ki so si jo v kratkem popravili za službo Božjo. V cerkev, ki je lepo zidana in precej prostorna, gre lahko kakih 400 ljudi, in v dan posvečevanja, kakor piše mariborski „Korrespondent“ ves židane volje pri tej priložnosti, je bila vsa polna, ker ste se z večega bile zbrale marib. in ptujška protest. srenja, in je še verh tega nar. menj polovica zbranih bila iz mariborskega, katoliškega, gosposkega sveta. Počastili so svečanost pervaki mesta: okrožni poglavar, vojaški major, in mestni župan. Razun domačega pastorja, ki je imel pridigo „za svetek“, bila sta pričujoča tudi: starašina protest. teržaški, g. Medicus, ki je opravljal „posvečevanje“ cerkve, in pastor grački dr. Leidenfrost, ki je svečanost pri-

čel z govorom. Tudi tukajšnje „pevsko društvo“ (pa ne čitavničino) pod začasnim vodstvom g. Ruhry'ta, je s svojim „izverstnim pevanjem“ svečanost vzviševalo. In tako, kakor pravi ponosno marb. „Korresp.“ je bil ta dan „pomenljiv prigodek za Maribor.“ — Zakaj da bi posvečenje luteranske cerkve za katoliško mesto, ki je postalo v naj novejšem času sedež kat. škofa, za katero čast se je z dvema mestoma toliko potegovalo, za mesto, ki se je, ni še dolgo tega, z novim škofom toliko ponašalo, zakaj bi, pravimo, posvečenje lut. cerkve za Maribor „pomenljiv prigodek“ bil, tega pogoditi ne moremo. Ko bi bili Mariboržani zapuščeno cerkev, postavim, za šolske sestre, ki se pečajo z odrejo ubozih deklet in sedaj imajo le majhno sobico za kapelico, v kateri prebiva pravi, živi Bog v presvetem zakramentu, ko bi bili cerkev s primernim poslopjem, v katerem so sedaj pisarnice, pridobili in sestram izročili: to bi bil zares „imeniten prigodek“, čigar bi se po vsi pravici smelo veseliti vse mesto, kajti zapuščene dekleta, ki jih šolske sestre odgojevajo, stopijo pozneje v službo, in kolika sreča za hišo, mesto in srenjo, poštenih, keršanskih poslov imeti! Ali kaj, ko se je sedanji „omikani“ svet tako izmodril, da se dostikrat katoliških naprav naravnoč sramuje! Da se je tedaj drugovernim izročila nekdanj kat. cerkev, ni ravno čast za katoličane, naj si tudi kdo reče, da je boljše, da se ondi po luteranskem obredu Bog časti, kakor da se kavini namestek vari. Čudno se nam pa zdi, da se je pevsko društvo, ktereга udje so večidel katoliške vere, protestantovske božje službe vdeležilo, ter jo s petjem vzviševalo! Ali vedó ti možje, da je vdeleževanje drugoverske službe božje greh zoper vero in po krivoveri diši, ali pa je velikansk indiferentizem, ne dosti manj pregrešen od gladke nevere? Kako po tem takem še more pevsko društvo k pristopu in na svoje „venčke“ vabiti celó duhovne? —

Procesije mestne fare križev teden, posebno gledé na to, da je bilo pri „posvečevanju“ protestantske cerkve nedelja poprej vse na nogah, so bile slabo obiskovane, in marib. „Korespondent“ se je naravnost laž izmuznila, ko pravi, da „veliko pobožnih mož in žen vsacega stanú“ se je procesij vdeležilo. Moških je bilo vsakrat komaj kakih 20, in razun mestnega župana enkrat, nismo vidili nikogar od mestnjanov, ki se štejejo k pervakom mesta. Tudi gospá je bilo veliko manj memo prejšnjih lét, celó gospé iz kat. društva, ki so ga pokojni Anton Martin ustanovili, bi bil lahko na perste prešel. —

11. maja je umerl ravnatelj glavnih šol in kateket g. Andr. Žoher; v enem tednu je bil zbolel in tudi umerl. Naj že bo naslednik ob enem kateket in ravnatelj, kakor se namerava, ali pa samo kateket: jako želeli je, da si pred vsim dobro pregleda učence, ali ne bi silo potrebno bilo, da se terdo slovenskim otrokom, katerih je precej veliko, keršanski nauk razlaga slovensko, česar do sedaj ni bilo. Mnogo kmečkih staršev pošilja svoje otroke že s početka v glavno mestno šolo, da se bolje nemščine naučijo. Dokler tedaj taki otroci nemškega dobro ne umejo, naj se jim vendar katekizem razlaga v maternem jeziku, sej ni kateketički poduk zato, da bi jezikoslovje pospeševal. Če bo, kakor je upati, kateket ob enem ravnatelj, ne bo treba zavolj te premembe velike diplomatske razprave.

Mašnikovo posvečevanje bode letos pri nas že v praznik ss. apostolov Petra in Pavla, ker je veliko praznih mest, ki dalj časa brez kaplanov ne morejo biti.

V Gorici ima skorej v natis priti „Liber proverbiorum“ (bukve pregovorov) v sedmerih jezikih. Ne more se tajiti, da Slovenci veliko delajo v jezikoslovnem oziru. Jož. Vukov besednjak v sedmerih jezikih in s furlanščino poverhi je dogotovljen že lansko leto, namreč: „Technisches Polyglott-Onomasticum.“ 9 zv. v vel. Serki na 428 stranéh, zvezek po 50 ukr. Ali bi ne bilo tudi to delo dobro dijakom za premije?

Izmed laških Slovencev, 6. majnika. Pri nas ne obhajamo Šmarnic majnika mesca, ker naše ljudstvo je v veliki skerbi z rejo sviloprejk; vendar pa se bom poslužil vaših Šmarnic mesca grudna, ker ta čas sem napravil zornice, pri katerih se vsaki dan premišljuje kaka večna resnica. Pri nas Šmarnic ni mogoče opravljati, vendar se priporočava pogostna spoved in sv. Obhajilo v čast Marije Dev., kar tudi opravljajo. V naši fari imamo vse praznike do jeseni pobožnosti zdaj v eni cerkvi, zdaj v drugi, ino pri farni cerkvi sva le samó gosp. fajmošter in jaz. Fara ima 29 cerkvá, 16 kaplanij ino kakih 8000 duš. Od fare morava eden ali drugi iti zdaj v eno, zdaj v drugo cerkev sv. mašo brat ali pridigat, in pa dalje od fare, do tri ure; ino mnogokrat tudi po brežinah.

V banski Bistrici je iz Rima poterjen za stolnega prosta preč. gosp. Tom. Červen, začetnik matice slovenske na Ogerskem. (Cyr. a Meth.)

Iz Amerike.

G. Plutovo pismo do g. Trobea. Predragi prijatelj! — Jako me je razveselilo Tvoje mi drago pismo. Opominjaš me, da bi slovesnost svoje nove maše v „Danico“ nekoliko popisal; ali verjemi, da nimam četerti ure časa pisemce za Evropo napisati, ker dela in truda imam toliko, da ko bi mi Bog takorekoč vidno ne pomagal, bi bil opešal že v tem kratkem času svoje delavnosti. Polnoči me skoraj vsaki dan zateče pri učenju in mišljenju, kako bom juterni dan obernal v večjo čast Božjo in v prid meni izročeni ovčic. Precej drugi dan svojega dohoda v „Stillwater“ sem se potil, akoravno je bil hud mráz. Po nevarnih ledenih stezah sem tako lahko šel, kakor po široki cesti, imel sem namreč na persih v burzi Boga skritega, ki sem ga bolniku nesel za popotnico. Solze so mi v očeh igrale, ko sem bolnika opominjal, kaka sreča ga je poiskala, sam živi Bog ga je obiskal, ker sam ne more priti v Njegov tempelj. S tako pobožnostjo še nisem vidil bolnika popotnice prejeti, kakor ta, ki sem ga prvič obiskal, vsi v hiši so bili močno ginjeni. — Vsak teden pridigujem trikrat; otroke podučujem v kersanskem nauku po 4 ure na dan. Prijatelj, tega Ti ne motem popisati, kaka žalost me obide, ko otroci od Boga še skoraj nič slišali niso. Kaj čudno se jim zdi, ko jih poprašujem od Boga, in ko jim razkladam, kako dobrega Očeta imajo. V šoli imam celo šestnajstletne dekleta ravno tako nevedne v verskih zadevah. Tri dni sem hodil od hiše do hiše, ter sem zgubljenih ovčic iskal. O žalibog! celo trumo sem našel še nekeršenih otrok, ki jih bom drugi pot kerstil. Dušni stan mojih podložnikov je skoraj bolj žalosten kakor med divjaki! Eni so grozno terdovratni; ena družina noče kar nič slišati od vere; v hiši je petero odraslih otrok. Vzrok je temu, ker nimajo duhovnov. Vsako leto je enkrat sem prišel duhoven za malo dni, pa kaj to pomaga. Zdaj je naj bolj vgodni čas, jih spreobrniti, ker nekoliko jih vojska tlači, nekoliko njih žalostni, že tako dolgo zapuščeni dušni stan. Eni so neizrečeno veseli, da imajo svojega duhovna, ki jim podaja zopet dušni živež, ki dušo zopet okrepeča, kajti dolgo je že medlela v spanji pregréh brez vse hrane. Veliko imam dušnega veselja, pa kaj hočem? nevedni revež, naj bolj nevreden med svojimi brati, — o ako bi mi Bog vidno ne pomagal, kako bi izhajal? Tako pa On stori ves moj trud sladek in prijeten. Spoznal sem, da kdor Boga ne zapuští, tudi On njega ne pozabi. *Vekoslav Plut.*

G. Trobec piše: G. Spath (g. Pirčeve družbe) je prejel v Milwaukee v saboto pred belo nedeljo mašnikovo posvečenje in belo nedeljo je pel novo mašo. G. Eriah v kratkem odrine k svojemu škofu v Nabasko in bo posvečen morebiti še preden ta list pride. (List od 28. mal. trav.)

Cajnica za slovenske jagode in robidnice.

(Poslano.)

Doživeli smo z Božjo pomočjo konec Marijnega mesca, in srečno prebrali četerti letnik „Šmarnic“, pa kakor te verstice spričujejo, jih še nismo iz rok djali in toliko manj še, ker smo na tem, jih nekoliko pretresati. Torej pa, brez zamere, rečemo, de preljube letošnje „Šmarnice“ skoz in skoz popolnoma niso, in to zato ne, ker ni na svetu nič popolnoma. — Tako najdemo na str. 121 francoskega kralja Karola X in pa pesnika Taso-ta, kar je gotovo pomota, de je številka X namest IX postavljena. — Zraven tega se nam je pa tudi hvala, ki jo „Šmarnice“ na str. 124 našemu staremu prijatelju dajejo, nekoliko sunljiva zdela; mi smo mu toraj poveljevalne pridevke pred dušne oči postavili in ga pri vesti zarotili, naj nam odkritoserčno pové, kaj de o tem misli? Odgovor je bil: Pomilovano dete Božje Matere imenovan biti, nisem vreden*), zakaj če jo tudi prav iz serca ljubiti želim, vendar le vse pri — želji ostane, in zatorej zmirom k njej zdihujem: „O usmiljena Devica, obrni k meni svoje milostljive oči!“ „Učen nisem, kajti enak sem jesenskemu drevesu brez sadú.“ (Jud. 12.) — „In ponižen nisem, kajti nesrečni duh sebičnosti prebiva v mojem sercu.“ Tako sklene s solznimi očmi naš ubogi prijatelj, ki pa družega nič tako serčno ne želi, kot de bi se gospod spisavec letošnjih „Šmarnic“ in pa njih pobožni braveci njega v svojih molitvah spomnili.

Ali če pa pogledamo „šmarnično svetlo stran, iskreno rečemo, de so te blažene bukvice za vsako kristjansko pravoverno hišo neprecenljiv zaklad, v kterega slehern ne le samo mesca majnika, temuč od leta do leta v svoj dušni prid segati zamore, kar smo se mi sami lastno prepričali. Brali smo namreč nekega dne na str. 190 sledeče besede: „Nikomur tedaj, kdor po nedolžno kako škodo ali zgubo terpi, ne bodi britko pri sercu, naj zato v jezi in sovraštvu ne živi s svojim bližnjim, naj ne opravlja, ne kolne; — ob kratkem, naj ne podira mirú zavolj tega, zakaj Bog bo njegov čezobilno bogati povračevavec.“ — In dve uri potem dobimo pismo, ki nam sicer ne obilne, pa za nas vendar ne premalo zgubo naznani. — Če ne bi bili malo prej omenjenih besed brali, gotovo nas bi bila vsaj kaka nevolja spreletela, tako se pa, če prav nekoliko pobiti, obrnemo k slikama Jezusa in Marije in v sercu rečemo: „Gospod! zgodi se tvoja volja!“ — Zato pa hvala vam „Šmarnice“ in Bog daj, de bi še mnoge serca v grenkih urah potolažile in pomirile!

Prijatelj izmed laških Slovencev nam piše: „Danica“ mi po redu dohaja; le škoda, da pri nas je malo znana, ker samo trije listi med laške Slovence dohajajo, kar vém. Pri nas čitajo le laške časnike. V št. Petru je kacih 500 duš in imamo sledeče liste: *Gazetta di Venezia*, *Il Tempo di Trieste*, *L'Unità Cattolica di Torino*, *la Civiltà Cattolica da Roma*, *Il Messagere da Rovereto* (preklican, vendar framasoni ali „liberalci“ ga le čitajo), *La Rivista da Udine* (tudi preklican od vsih škofov beneških), *L'Industria da Udine*, *Zgodnja Danica*, *Novice*, *Slovenec*. Vidite tedaj, koliko časnikov v eni sami vasi! Veste pa, da vás št. Peter je kakor Atene vsih vasi slovenskih na Laškem. Dasiravno so taki časniki, dasiravno šole vse laške, vradniki laški; vendar pa ljudstvo govori slovensko, in Božja služba v cerkvi je vsa slovenska. Vstal pa je med nami modroznanec, kteri terdi, da naše narečje je dalmatinsko (da Ragusi); ali mi vsi terdimo, da niamo iz tega kolena,

*) „Pomilovano dete po Marii“ je v našem pomenu tisti, ki je po Marii kako milost dosegel; ergo? Vr.

ampak da smo Slovenci, in mnogokrat se o tem pričamo. Vi dragi gospod, ki ste bolj v slovenskih vedah ukoreninjeni, povejte nam kaj o tem; drago bi mi bilo zvediti.*)

Kaj je kej novega po širokem svetu?

Binkoštni dan „Unità“ tako-le nagovarja sv. Očeta: „Devetnajst stoletij je bilo, leta mesta Rima 783, deset dni po vnebohodu, ko je bil sv. Duh prišel nad aposteljne. Peter, prvi papež, je pričel svojo pridigo, in z ogovorom, ki se pač sme imenovati prva „papeška enciklika,“ je razglasil „sillabus“ velikih zmot in strahovitih sinagoginih pregréh. Judje pa so na te besede in na te obsoje nekaj verovali in se spreobrnili, nekaj pa preklinjali, obrekovali in pijane imenovali nje, ki jih je sv. Duh napolnil.“ Kako izverstni list obrača to na sedanji čas in na poslednjo okrožnico Pija IX, si zamore dobri bravec po nekoliko sam misliti, mi povemo samo še sklep, namreč: „Danes, sv. Oče, gre iz Torina v Rim znesek devetdeset in več tisuč lir, zbranih za denar sv. Petra v prvih mescih 1865, in pa zabož dražic . . . Italijani vas ljubijo, sv. Oče, tega imamo vsak dan novih in slovesnih spričevanj“ itd. — Tudi Slovenci ljubimo sv. Očeta: in če ne ravno 90,000 lir, pa vender lep znesek ima pripravljen tudi „Danica“ iz preblagih slovenskih ročic, od čisto pšeničnih serc, ki bo gledala o priliki z zapisnikom vred v drugo jih izročiti v apostoljske roke našega Očeta devetega Pija.

Iz glavnih evropejskih mest se napravlja splošnje romanje v glavno mesto katoličanstva. Angleži, Nemci, Spanjoli, Francozi, Belgijani so si zbrali dve mesti za skupni odhod, Masilijo in Lion. Pojutrišnjem, t. j. 12. rožn. odrinejo iz Liona proti Rimu, kjer se bodo mudili osem dni, od 14—22, ter bodo pri slovesnih obletnicah povzdignjenja in kronanja Pija IX, sv. Rešnjega Telesa itd. Od onod odrinejo v Neapelj in potlej nazaj domú. To bo neko vesoljno katoliško skazovanje zoper nezdušne sovražnike katoliške Cerkve. — Nikjer drugej se katoliška vera po prvih stoletjih tako silno naglo ni razširjala, kakor v republiki zveznih ameriških držav, pravi „Unità.“ Montalembert piše tole: L. 1774 je bilo po vsih angleških naselbah, iz katerih so bile potlej zvezne države, samo 19 duhovnov. L. 1790 je bil ondi prvi škof. L. 1839 je imela Cerkev ondi 1 provincijo, 16 škofij, 18 škofov, 478 duhovnov, 418 cerkev. L. 1849 že 3 provincije, 30 škofij, 26 škofov, 1000 mašnikov, 966 cerkev. L. 1859 zopet 7 provincij, 43 škofij, 2 škofji namestniji, 45 škofov, 2108 mašnikov, 2334 cerkev. To je dober dokaz, da svoboda tudi katoliški Cerkvi ne škoduje, zakaj resnica povsod premaga. — V Bruselu je neki podobar undan tisti trenutek oslepel, ko je po noči stopil iz pivnice in oči vperl na tisto stran, od koder se je zablskalo in zagermelo. Učenost dosihmal slepoti ni mogla kaj. Gledanje proti blisku in tresku je bilo vselej za nevarno šteto, le malo se pa na to misli, ker ta nesreča se dogodi prav po redkem.

Iz Florencije naznanujejo, da je 27. majnika prišel v Rim vitez d' Arrigo z lastnoročnim pismom Viktor Emanuelovim do sv. Očeta. Kralj neki želi oseben snid s sv. Očetom, da bi svoje namene obširno razodel. Nekaj se vender res čuti, da bi se utegnil kralj na boljši obrniti. Tega se freimavrarji tudi pri Napoleonu bojé. Torej strašno počenjajo. Če ni vse to komedija, se bo vidilo. Binkoštni dan je imela torinska derhal snid v kazališu Viktor-Emanuelovem pod rimskim plemenitnikom Cesarinom. Ta snid

*) Ako tako govorite, kakor pišete, je pravda dognana, govorite pravo slovenščino in ne ilirščino. Vr.

je imel biti skazovanje zoper obravnave laške vlade s Pijem IX. Kakor janičarji, tako so udeleževali freimavrarji v tem sklepu delavcev in dijakov zoper sv. Sedež. Profesor Oddo je kričal, naj se Garibaldu naznani, česar so zdaj vsi prepričani: da edinost se domovini ne more doveršiti, razun le z rovarstvom, pa da se snid ozira s svojimi prošnjami do viteza na Kozjeku (Caprera) itd. — Tem mavtarjem nasproti pa o ravno tej priliki „Unità“ razglasuje pismo zveste vdanosti, ki ga je rimsko plemstvo v novo podalo sv. Očetu in ima 136 podpisov.

Iz Rusovskega naznanujejo strašne požare; v mestu Kozlovu je undan pogorelo 1500 hiš, 4 cerkve in čez 30 ljudi je konec vzelo.

Pri poblaževanju mladenca Janeza Berhmans-a undan v Rimu je posebno znamenito to, da je bil pričujoč tudi neki jezuitski novinec, ki po materi izhaja iz deržine Berhmansov. Sv. Oče so posebno veselili tega novega blaženca, ker imajo upanje, da od tod bo izviral veči pobožnost v mladosti, kateri bo bl. Janez Berhmans pomočnik s svetim Alojzijem vred, in ker je bil poseben častivec Marije Device, brez madeža spočete.

Obravnave zastran škofij so srečno dognane in Vegezzi se je blezo že v Torin povernil.

Iz ameriških listov. Po več mestih zveznih deržav so napravljene nabiravnice za Mehiko, kjer se ljudje sicer ne sprejemajo za „novake“ (vojaške), ampak za „izselnike“ v Mehiko, se z denarom oskerbujejo itd. Celo v Vašington-u vladi pred očmi je več tacih nabiravnic. Na čelu tega počenjanja je Juarezov general Ortega, ki je imel zaslišanje tudi pri predsedniku Johnson-u (Džonsn-u). Ti ljudje naj berže namerjajo na mehikanski zemlji dobiti vojaško opravo in orožje, cesarja in Francoza pregnati, pa tudi bogate cerkve in samostane obiskati. — Sem ter tje zopet Indijani rogovilijo; 6 tacih rogoviležev je umorilo 4 osebe, pišejo v „Auroro“ iz št. Pavla. Iz s. Franciška pa naznanujejo, da so Indijani ob potu v Idaho prav nadležni in nevarni. Enako v severni Kaliforniji in Nevadi, kjer je več ljudi zapertih, ki so se veselili, da je Linkoln umorjen. — V s. Francišku zbirajo denar Linkolnu za spominnek in njegovi ženi za častni dar. — Vsi zakletve obdoleni, so izročeni vojaški sodnji. Mislijo, da osnova zakletve se je godila z vednostjo Davis-ovo; torej je Johnson obljubil 100,000 dolarjev, kdor ga vjame. — Osvobodeni zamorci so zavezani k delu, smejo si pa opravilo sami izvoliti. — V okrajini Kansas gospodarijo gojzdni talovaji strahovito; vsega bo konec, ako prebivavcem ne bo kmali pomoči od vlade. — V Pensilvanii se je prikazalo uni mesec novo jezero, ki je zalilo že čez 100 oralov zemlje in se še razširja; globoko je že 20—30 čevljev. — Binkoštni ponedeljek so imele vse katoliške družbe zbor v mestu Milwaukeec. Namen je bil, da bi se katoliške družbe bolj zedinile. — V listopadu lanskega leta je umrl v Townu Linkoln-u na Viskonsinskem indijanski glavar Dakora v 133. letu svojega življenja. Poslednjih 11 lét je bil slep in nezmožen, njegov narod Vinebogo je zanj skerbel in 2 Indijana sta ga na vozu okrog vozila. — Predsednika jugovskega Jefferson-Davis-a so neki v prvi polovici majnika na polji zasačili in vjeli z ženo in spremljavstvom vred. (New-York. Ktzg.) (Po poslednjih nazn. pride Davis pred civilno sodbo.)

Méd in pelin.

Naravoslovec in materialist.

Naravoslovec. Danes sem premišljeval pajka, moji ljubi tvarinomolče! in snovale so se mi čudne, čisto izvrtne misli, ktere utegnejo odpreti novo dobo naši reči.

Materialist. Me jako mika, kaj boste povedali.

Naravoslovec. V prvo mislim, da je pajek ribic, ker zna tako umetne mreže plesti; kaj pravite?

Materialist. Prav imate; pajek je ribič.

Naravoslovec. Mreža se pa ne more plesti brez glave, in glava se ne more misliti brez možgan, in možgani ne brez človeške pameti: pajek tedaj mora s pametjo obdarovana stvar biti, on je kakor človek „in alia specie,“ ali ne?

Materialist. Po pravici vam povém, dobro ste jo izpeljal; vi ste mož po moji glavi!

Naravoslovec. Jaz pa terdim tudi, da je pajek poet.

Materialist. To me pa še bolj mika, zakaj ravno k temu sem dokaza še pogrešal in to bo za moj uk in sostav kakor nalašč.

Naravoslovec. Poet svoje besede vse ravnomerno veže, pajek pa ravno tako svoje mreže; k tenki ravnomernosti je treba pa tenkih misel, jasnega uma in bistrega spomina, in kdo bo tajil, da kolikor pajčevin, toliko je poezij; ergo: pajek je poet.

Materialist. De-te bés pri tléh! to so res nove misli. Res je pajek poet, ali vi ste še nad poeta!

Naravoslovec. Ne greva še h koncu, naj mičnisi materije nasledvajo. Jaz terdim, da je pajek človek.

Materialist. Te misli sem jaz že davno, vendar dokazi se mi še malo opotekajo. Kako ste jo vi izsnoval?

Naravoslovec. To je prav naravna reč, in le čudim se, da niso ljudje že poprej na to prišli. Znano je, da so ljudje sem ter tje še tako neolikani, da se sami med seboj vjedajo in žrejo, zato jih imenujejo človekožirce; tudi vam je znano, da so pajki silo požrešne stvari, ki si celo med seboj ne prizanašajo ter se včasih jedó eden drugoga; tedaj pajkožirci ipsissimi = človekožirci — ergo: so pajki še neolikani ljudje, nad katerimi pa ni obupati.

Materialist. Quod restabat demonstrandum. Izverstvo! prekrasno! čisto naravno!

Naravoslovec. Le še en roček dokazov, pa sva pri koncu.

Materialist. Vse žive dni bi poslušal vašo nebeš . . . oh joj! kmali bi se bil zarekel, hočem reči: vašo prebistro učenost!

Naravoslovec. Jaz terdim še k vsemu temu, da je pajek kristjan!

Materialist (-e za glavo prime in strahú poskoči): Kaj, kaj!? To ni mogoče! molčite, ne norčujte, poderl boste ves svoj lepi sistem!!

Naravoslovec. Jaz ostanem pri tem, kar sem rekel: Pajek je kristjan; kajti veliko pajkov nosi križ na herbtu. . .

Materialist še le zdaj spregleda, da ga je kersanski naravoslovec le za nos vodil in hotel prepričati, kako neumen in brezmožgansk je materialistiški nauk. Ves poparjen in osramoten torej odide mermraje po poti, da sam ne vé prav, kaj.

Misli o poslednji suši.

(Igra v 1 djanju in 4 nastopih.)

(Izročeno.)

Vremenski prerok profesor Šofka (modruje): „Ker se je v srednji Evropi posušilo toliko bajerjev in posekalo toliko gozdov, je suša zdaj kazen tega početja. . .“

Profesor Umétnik (v petek potem na to razlago vremenskega preroka opomni): „Lani smo imeli mokrote — deževja — dokaj, ali je bilo tudi to vsled tega, ker se je posušilo toliko bajerjev in posekalo toliko gozdov v srednji Evropi?“ . . .

Stari Kranjec (s hribov v saboto nato milo toži): „Vse se nam bo posušilo po hriboh; prav smili se mi uboga živina, ker ne bo imela kaj jesti; to je pač kazn za naše grehe; pa je tudi svet hudoben, vsak po svoje, da je groza!“ . . .

Poštenovič: Lani toliko dežja, letos toliko suše; ker v enem letu niso mogli posušiti toliko bajerjev, in ne posekati toliko gozdov, torej ima menda res bolj prav

kmetič, da je suša kazn za naše grehe, kakor pa vremenski prerok, kterega je letos celo sušec prevaril, češ, da ima rep zaviti!“

Rožice, ki je vsaka cekina vredna.

Marija Kokarje in pripovedka od snega.

(Konec.)

V spomin te čudne dogodbe je še zdaj vsak kvaterni petek v postu pri Materi Božji v Kokarjah velik in imeniten shod. Od vsih krajev, tudi od sosednjega Kranjskega, pride takrat dosti romarjev Boga hvalit in častit Marijo Kokarsko. In sploh imajo zmirom ondotni Slovenci veliko ljubezen in zaupanje do Marije v Kokarjah; v vsaki sili in potrebi pribežijo k Nji in pri Nji išejo pomoči in jo tudi najdejo. O nekterih časih ni skorej dneva, da bi v tej cerkvi ne bilo branih tudi po več sv. maš, kajti duhovni sosedje radi to cerkev obiskujejo in Marijo častijo.

Je pa Marija Kokarje podružnica Rečiške fare v slavni gornjograjski dekanii. Svoje ime berž ko ne ima od zlahtne rodovine Kagarjev, ktera — kakor je znano — je sozidala v Gorajem gradu l. 1140 samostan benediktinarski in skoraj gotovo tudi postavila cerkvico, ki se je imenovala Marija Kgarska ali Kokarska. Znotranje lepote cerkev nima, kar ni veselo, pa bolj vesela in lepa je njena zunanja okolica. Stoji na prijaznem homcu in zadovoljno gleda v lepo dolino zadreško, kjer se vije voda Dreta med zelenimi travniki in rodovitnimi njivami, ki blagi ljudje po njih prebivajo. Temna gosta hosta jo loči od farne cerkve Rečiške, da ne more gledati lepote svoje stare matere in njenega dragega lišpa; zato se pa toliko raji ozira v krasno lice sestrice svoje Marije Nazarske, ki ji je bližnja dobra sosedka. Pod seboj na vodi Dreti pa vidi ob posebnih časih cele trope povodnih tičev, to je: plavežev ali flosarjev, ki se memo peljaje radi na njo ozirajo ter se ji še enkrat priporočajo za srečen pot v daljno Slavonijo in Serbijo, naj bi jim bila svetla zvezda voditeljica na nevarni vožnji po nestanovitni vodi. Vsak pošten plavež se spoštljivo odkrije, kadar jadra memo cerkve Matere Božje Kokarske in ob vsaki nevarnosti koderkoli plaveži kličejo: Oh Marija Kokarska, pomagaj! —

J. M.

Iz Ljubljane. Binkoštno nedeljo in ponedeljek so mil. škof v šenklaški cerkvi birmali 1209 otrok.

Iz Gorice. Mil. viksi knez in škof bodo birmali: 19. in 20. rožn. v Komnu, 21. v št. Danielu, 22. v Reifenbergu in Dornbergu. 18. rožn. bodo novo cerkev v Škerbini posvetili in popoldne v nji birmali. Druga pot: 25. rožn. v Duinu, 26. v Zgoniku, 27. v Opočjem selu. — Umerl je 25. maj. g. Jak. Paciente, duh. v pokoju v Teržiču.

Svitli cesar so 6. t. m. prišli na Ogersko. Povsod so bili sprejemani z velikimi slovesnostmi in obilno prida pričakujejo od tega cesarskega popotvanja. Od vsih krajev so hodile poslanstva v Buda-Pešt poklanjat se Njih veličanstvu. Obljubili so Ogrom, da jim bodo kmali deželni zbor sklicali, da njih obravnave za poedinovanje z vlado ne bodo begane, pa da z veseljem pričakujejo dneva, ko se bodo dali za ogerskega kralja slovesno kronati.

Svetla cesarica Marija Ana je darovala 1000 gl. za uboge postojnskega okroga.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofii. Faro Cerklje v leskovski dekanii je dobil Martin Rant, duh. pom. v Leskovcu. — Umerl je g. A. Milavec, vik. v pok., 8. t. m. na Kureščku.

Pogovori: G. — f — Preveč obsirni vvod, potreben uravnave, je bil spis zadržal. — G. P. v G.: Odg. po pošti. — G. Š.: Bomo prevdarili; ne mara, bo bolje molčati. — G. F. Z.: Ravnokar dospelo.